

ARCHIWUM HISTORII FILOZOFII — I MYŚLI SPOŁECZNEJ —

ARCHIVE OF THE HISTORY OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL THOUGHT

VOL. 66-67 / 2021-2022

INSTYTUT FILOZOFII I SOCJOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

„Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, założone przez Leszka Kołakowskiego, Bronisława Bączkę i Jana Garewicza ukazuje się nieprzerwanie od 1957 r. w Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Specjalizuje się w publikacji studiów nad historią filozofii i historią idei oraz myśli społecznej.

“Archive of the History of Philosophy and Social Thought” founded by Leszek Kołakowski, Jan Garewicz and Bronisław Bączko has been published annually since 1957 under the auspices of the Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences. The journal is devoted to studies in the field of history of philosophy and history of ideas.

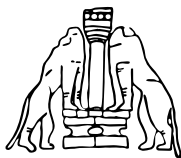
ARCHIWUM
HISTORII FILOZOFII
— I MYŚLI SPOŁECZNEJ —

ARCHIVE OF THE HISTORY OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL THOUGHT

ARCHIWUM HISTORII FILOZOFII — I MYŚLI SPOŁECZNEJ —

ARCHIVE OF THE HISTORY OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL THOUGHT

VOL. 66 – 67 / 2021 – 2022

INSTYTUT FILOZOFII I SOCJOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Zespół redakcyjny/Editorial Staff

Seweryn Blandzi (redaktor naczelny/Editor-in-Chief);
Danilo Facca (z-ca redaktora naczelnego/Co-Editor);
Przemysław Parszutowicz (redaktor wykonawczy/Executive and Web Editor)
Jerzy Giebułtowski; Andrzej Karalus; Sławomir Mazurek; Daniel Sobota; Rafał
Toczko; Leszek Skowroński; Wojciech Starzyński; Wojciech Wrotkowski

Rada Programowa/Advisory Board

Stanisław Borzym (Honorowy Przewodniczący/Honoured Chairman)
Jacek Migasiński (Przewodniczący/Chairman)

Michel Bastit (Dijon), Silvia Bonacchi (Warszawa), John D. Caputo (Syracuse),
Brian O'Connor (Dublin), Loredana Cardullo (Catania), Rolf Darge (Salzburg),
Juliusz Domański (Warszawa), Adam Drozdek (Pittsburgh), Michael Erler (Würzburg),
Michel Fattal (Grenoble), Günter Figal (Freiburg), Tadeusz Gadacz (Kraków),
Alexandre Guimaraes Tadeu de Soares (Uberlândia), Wolfram Högbe (Bonn),
Steffen Huber (Kraków), Marzenna Jakubczak (Kraków), Anna Kelesidou (Athens),
Agnieszka Kijewska (Lublin), Theodore Kisiel (Northern Illinois),
Norbert Leśniewski (Poznań), Dariusz Łukasiewicz (Bydgoszcz),
Kamila Najdek (Warszawa), Krzysztof Narecki (Lublin), Marek Otisk (Ostrava),
Stefano Poggi (Firenze), Marcin Poręba (Warszawa), Roger Pouivet (Nancy),
Livio Rossetti (Perugia), Clemens Sedmak (Salzburg), Gerhard Seel (Bern),
Josef Seifert (Liechtenstein), Janusz Sidorek (Warszawa), Marian Skrzypek (Warszawa),
Maciej Soin (Warszawa), Pirmin Stekeler-Weithofer (Leipzig), Tadeusz Szawiel (Warszawa),
Robert Theis (Luxembourg), Marian Wesoły (Poznań), Jan Zozulak (Nitra),
Zbigniew Zwoliński (Warszawa), Jolanta Żelazna (Toruń)

Redakcja tomu/Editors of the Issue

Seweryn Blandzi, Przemysław Parszutowicz

DOI: 10.37240/AHFiMS.2022.66.67.0

PL ISSN 0066-6874

© Copyright by „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”
Warszawa 2022

Adres Redakcji:
Instytut Filozofii i Socjologii PAN
ul. Nowy Świat 72, pok. 118,
00-330 Warszawa
ahf@ifispan.edu.pl
www.ahf.ifispan.pl

Projekt graficzny: Piotr M. Kozanecki

Tom wydany przy wsparciu MNiSW w ramach
programu „Wsparcie czasopism naukowych”.

Spis treści

JULIUSZ DOMAŃSKI	
Władysław Śeńko – wspomnienie w pięć lat po śmierci nieco wzbogacone	9
DARIUSZ PIĘTKA	
Intuicja jako metoda poznania zasad u Arystotelesa	23
SEWERYN BLANDZI	
O pewnym uporczywym błędzie w translacjach <i>Peri hermeneias</i> Arystotelesa	37
MICHAŁ ZEMBRZUSKI	
Koncepcja intelektu możliwościowego i czynnego u Awicenny oraz jej recepcja w myśli Tomasza z Akwinu	53
ANDRZEJ LISAK	
Neokantyzm a powstanie programu filozofii naukowej. Filozofia jako nauka i literatura	69
WOJCIECH STARZYŃSKI	
Révision du cartésianisme de Brentano dans <i>Idée et perception</i> de Twardowski	87
SŁAWOMIR MAZUREK	
Conrad i filozofia	109
JAROSŁAW ROLEWSKI	
Filozofia języka Husserla i semantyczna teoria poznania Ajdukiewicza	127
KAROL STAŚKIEWICZ	
Blaski i cienie idei postępu w filozofii – od Hegla po Adorna i Horkheimera	137
MACIEJ SOIN	
Austin i pozytywny sens krytyki języka	157
KATARZYNA KREMPLEWSKA	
Projekt „nowego indywidualizmu” Johna Deweya na tle historii idei indywidualizmu w myśli amerykańskiej	173

Przekłady

MACIEJ SMOLAK	
Arystotelesowa nauka o kategoriach (<i>Kategorie 1–5</i>)	201
ARYSTOTELES	
Kategorie 1–5	219
MARIAN ANDRZEJ WESOŁY	
Arystoteles, Księga Alfa Meizon (I) <i>Metafizyki</i>	235
ARYSTOTELES	
Metafizyka A (I)	243
PRZEMYSŁAW PARSZUTOWICZ	
O symbolicznej ciąży	267
ERNST CASSIRER	
Symboliczna ciąży	273

Recenzje

KAZIMIERZ KORUS	
O sposobach wzbogacania greckich słowników naukowych (Krzysztof Narecki, <i>Mneme w epoce przedsokratyków</i> , Wydawnictwo KUL, Lublin 2020, ss. 232)	291
ARTUR ANDRZEJUK	
<i>Summa</i> o intelekcie (Michał Zembrzusiński, <i>Filozofia intelektu</i> . Tomasza z Akwinu koncepcja intelektu możliwościowego i czynnego, Wydawnictwo Liberi Libri, Warszawa 2019, ss. 404)	295
DANIEL ROLAND SOBOTA	
Cieszkowski <i>redivivus</i> (Krystian Pawlaczyk, <i>Poza substancją działów. O wczesnej myśli Augusta Cieszkowskiego</i> , Fundacja Augusta Hrabiego Cieszkowskiego, Warszawa 2021, ss. 491)	301
SOFIA VESCOVELLI	
A Hundred Years of Polish Philosophy and Culture (<i>Cento anni di filosofia e cultura polacca</i> , ed. by Anna Czajka, Gerardo Cunico and Elisabetta Colagrossi, Milano–Udine: Mimesis, 2020, pp. 348)	317
AGNIESZKA ŚWITKIEWICZ-BLANDZI	
Dlaczego klasycy (Kazimierz Korus, <i>Godność i Wolność. Greckie źródła tożsamości europejskiej</i> , Rozprawy Wydziału Filologicznego PAU, Kraków 2019, Tom LXXXIV, ss. 192)	325

Contents

JULIUSZ DOMAŃSKI	
Władysław Seńko – Remembrance, Somewhat Embellished, Five Years After His Decease	9
DARIUSZ PIĘTKA	
Intuition as a Method of Cognition of Principles in Aristotle	23
SEWERYN BLANDZI	
On a Persistent Error in Translations of Aristotle's <i>Peri Hermeneias</i>	37
MICHAŁ ZEMBRZUSKI	
The Potential and Active Intellect in Avicenna's Philosophy and its Reception in the Thought of Thomas Aquinas	53
ANDRZEJ LISAK	
Neo-Kantianism and the Emergence of Scientific Philosophy Program. The Philosophy as Science and Literature	69
WOJCIECH STARZYŃSKI	
Revision of Brentano's Cartesianism in Twardowski's <i>Idea and Perception</i>	87
SŁAWOMIR MAZUREK	
Conrad and Philosophy	109
JAROSŁAW ROLEWSKI	
Husserl's Philosophy of Language and Semantic Theory of Cognition by Ajdukiewicz	127
KAROL STAŚKIEWICZ	
The Ambiguity of the Idea of Progress in Philosophy – from Hegel to Adorno and Horkheimer	137
MACIEJ SOIN	
Austin and Positive Meaning of Language Criticism	157
KATARZYNA KREMPLEWSKA	
John Dewey's Project of "the New Individualism" in the Context of History of the Idea of Individualism in American Thought	173

Translations

MACIEJ SMOLAK	
Aristotle's Theory of Categories. (<i>Categories</i> 1–5)	201
ARYSTOTELES	
Categories 1–5	219
MARIAN ANDRZEJ WESOŁY	
Aristotle, the Book Alpha Meizon (I) of <i>Metaphysics</i>	235
ARYSTOTELES	
Metafizyka, ks. Alfa Meizon (I)	243
PRZEMYSŁAW PARSZUTOWICZ	
On Symbolic Pregnancy	267
ERNST CASSIRER	
Symbolic Pregnancy	273

Reviews

KAZIMIERZ KORUS	
O sposobach wzbogacania greckich słowników naukowych (Krzysztof Narecki, <i>Mneme w epoce przedsokratyków</i> , Wydawnictwo KUL, Lublin 2020, ss. 232)	291
ARTUR ANDRZEJUK	
<i>Summa</i> o intelekcie (Michał Zembrzuski, <i>Filozofia intelektu</i> . <i>Tomasza z Akwinu koncepcja intelektu możliwościowego i czynnego</i> , Wydawnictwo Liberi Libri, Warszawa 2019, ss. 404)	295
DANIEL ROLAND SOBOTA	
Cieszkowski <i>redivivus</i> (Krystian Pawlaczyk, <i>Poza substancją dziejów. O wczesnej myśli Augusta Cieszkowskiego</i> , Fundacja Augusta Hrabiego Cieszkowskiego, Warszawa 2021, ss. 491)	301
SOFIA VESCOVELLI	
A Hundred Years of Polish Philosophy and Culture (<i>Cento anni di filosofia e cultura polacca</i> , ed. by Anna Czajka, Gerardo Cunico and Elisabetta Colagrossi, Milano–Udine: Mimesis, 2020, pp. 348)	317
AGNIESZKA ŚWITKIEWICZ-BLANDZI	
Dlaczego klasycy (Kazimierz Korus, <i>Godność i Wolność. Greckie źródła tożsamości europejskiej</i> , Rozprawy Wydziału Filologicznego PAU, Kraków 2019, Tom LXXXIV, ss. 192)	325